

MEMORANDUM VERKIEZINGEN 2024

SAMEN voor zuiver water

88,06%

RIOLERINGSGRAAD

86,03%

ZUIVERINGSGRAAD

93

AANTAL
RIOOLBEHEERDERS

425

MILJOEN EURO

GEMEENTELIJKE
SANERINGSBIJDRAGE EN
-VERGOEDING

+50.000

AANTAL
KM RIOLERING

1,4

MILJARD EURO

OMZET/JAAR

390

KILOTON

CO₂-UITSTOOT

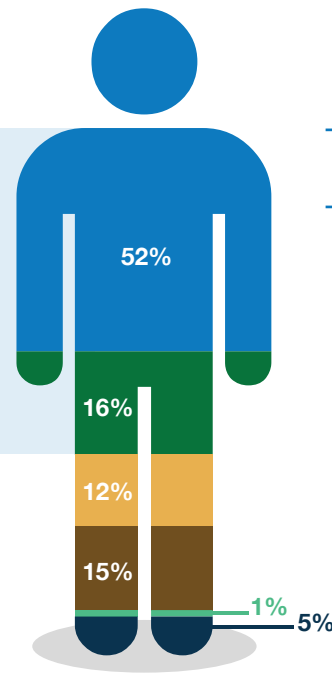
860

DUIZEND

NOG TE ZUIVEREN IE

VLARIO

is het kenniscentrum en overlegplatform voor hemelwater- en afvalwaterbeheer in Vlaanderen. VLARIO is de referentie in Vlaanderen die alle actoren binnen het hemelwater- en afvalwaterbeheer samenbrengt, stimuleert en ondersteunt in hun streven naar een steeds performanter waterbeheer.

469 LEDEN

- Openbare besturen
- Studie/ingenieursbureau /architect
- Aannemers
- Leveranciers
- Certificatie-instellingen
- Divers

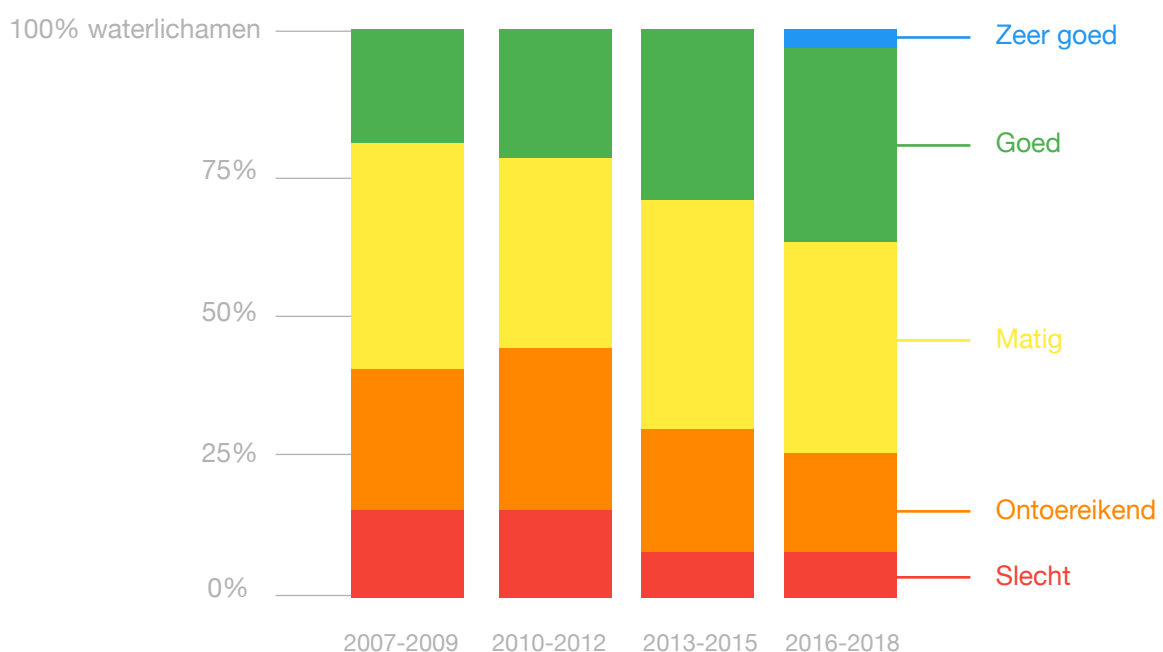

1 WAAR STAAN WE?

De afgelopen decennia is zeer hard gewerkt in de sector van de waterzuivering en het hemelwaterbeheer. De [zuiveringsgraad](#) steeg tussen 1992 en 2022 van 26% naar 86%. Samen met de verbeteringen in de zuivering van de RWZI's leverde dit een belangrijke bijdrage aan de [voortgang van de oppervlaktewaterkwaliteit](#).

Toch zijn we nog ver verwijderd van de doelstelling uit de Kaderrichtlijn Water om tegen 2027 in alle waterlopen een goede waterkwaliteit¹ te bereiken.

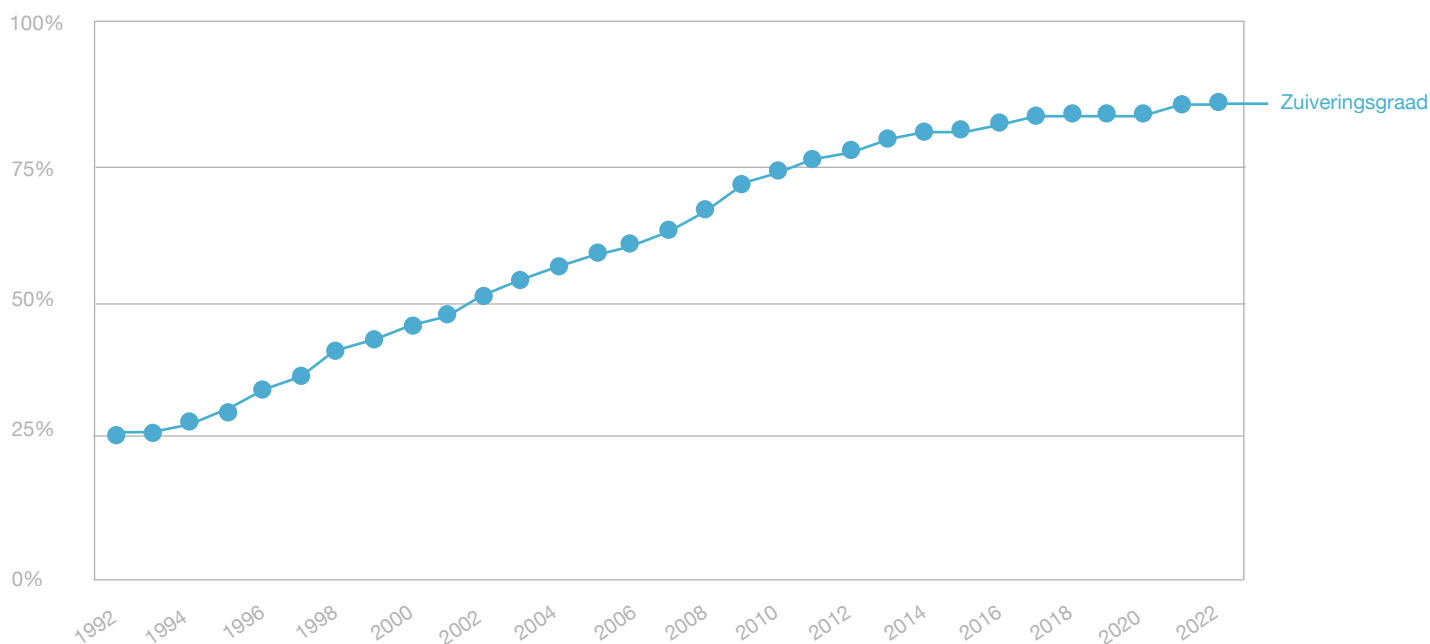
In de [derde stroomgebiedbeheerplannen](#) heeft de Vlaamse Regering daarom een inhaalbeweging aangekondigd ([de grote stroomversnelling](#)). Deze vertrekt van een gebiedsgerichte prioritering (inbegrepen het vooruitschuiven van de deadline in de meeste gebieden) en steunt op een meer gedetailleerde oplijsting van de opdracht voor de afvalwaterzuivering – de zogenaamde “reductiedoelstellingen”.

¹ Juridisch-technisch: de “goede ecologische toestand” of het “goed ecologisch potentieel”

Financiering: In 2020 bedroeg de bijdrage voor gemeentelijke en bovengemeentelijke sanering van de gebruikers via de waterfactuur ongeveer 780 miljoen euro. Daarnaast werd ongeveer 150 miljoen euro vanuit de Vlaamse algemene middelen vrijgemaakt².

Uitvoering: De lange doorlooptijd van projecten is een oud zeer in de sector, maar ook daarbuiten, bij grote publieke infrastructuurwerken. Ondanks vele initiatieven blijft de doorlooptijd voor rioleringsprojecten gemiddeld 8 jaar. De belangrijkste oorzaken daarvan zijn: aanslepende (vergunnings)procedures, problemen in de financiering en afstemmingsproblemen tussen de verschillende opdrachtgevers.

Herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater

Op dit moment is de politieke besluitvorming over de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater (ERSA) in volle gang. Die herziening zal de doelstellingen voor de sector aanscherpen en verbreden. Ze bevat ook een paradigmashift waarbij afvalwater niet enkel een vervuilde te saneren stroom is, maar meer en meer een bron van energie en grondstoffen, zoals herbruikbaar water of fosfor.

VLARIO steunt de herziening van de richtlijn en de belangrijkste uitgangspunten en is via de Europese koepelorganisatie **EWA (European Water Association)** nauw betrokken bij het debat. De discussie gaat vooral over de timing voor de uitvoering en financiering.

² <https://www.vmm.be/publicaties/financiering-van-water-in-vlaanderen-in-2020>

1 - De waterkwaliteitsdoelen vergen nog veel inspanningen

Ondanks alle geleverde inspanningen is de weg naar proper water nog lang. Alle sectoren (landbouw, industrie en huishoudens) moeten daarom de komende jaren hun verantwoordelijkheid opnemen en hun aandeel in de vervuiling terugdringen, zoals aangegeven in de stroomgebiedbeheerplannen. Voor de waterzuiveringssector is ondertussen zeer concreet wie wat moet doen: zowel voor Aquafin als de rioolbeheerders is tot in detail opgesteld welke projecten prioritair zijn. Om de voorziene tempoversnelling te realiseren moet echter ook de financiering geregeld worden én moeten de procedures aangepast worden.

2 - De klimaatverandering en het gebrekkig ruimtelijk beleid maken de taak zwaarder

Klimaatverandering brengt nattere winters en drogere zomers, maar met meer intense neerslag. Deze veranderende neerslagpatronen leiden tot bijkomende uitdagingen op vlak van water- en rioleringsbeheer. Intense en vaak kortdurende buien die tot rioleringsoverstromingen leiden zullen nog intenser worden en bovendien frequenter voorkomen. De overstort- en overstromingsproblematiek van rioleringen zal daardoor toenemen.

Het beleid moet dan ook inzetten op verschillende sporen:

Realiseer de bouwshift

Het realiseren van de doelstellingen uit het BRV (Beleidsplan Ruimte Vlaanderen) is een cruciale randvoorwaarde voor de sector. Het omkeren van de trends voor verharding en ruimtebeslag is noodzakelijk om de kosten voor de waterzuivering onder controle te kunnen houden en om de overstortproblematiek ten gronde aan te pakken. Het uitbouwen van de groenblauwe netwerken is dan weer dé sleutel voor het tegengaan van hittestress en het opvangen van de piekbuien. Daarnaast is er een enorme opgave in het ruimtelijk beleid voor de bestaande verharding, en de manier waarop we daarmee kunnen omgaan.

Voer een ambitieus klimaatbeleid

Wat geldt voor de bouwshift, geldt ook voor het klimaatbeleid: een ambitieus klimaatbeleid is noodzakelijk om de toename aan extreme weer-events tegen te gaan en om de bijkomende kosten voor de sector binnen de perken te houden. De watersector kan zich tot op zekere mate aanpassen aan de effecten van de klimaatverandering die we nu zien, maar die mogelijkheden zijn niet onbeperkt.

3 - De financiering is niet sluitend³

De gemeentelijke rioolbeheerders zouden nog **1,8 miljard euro** moeten investeren in de verdere uitbouw van hun rioleringsnet voor de realisatie van de reductiedoelen zoals vastgelegd in het stroomgebiedbeheerplan 2022 – 2027. Het **investeringsniveau** zou daarvoor met **100 miljoen euro per jaar moeten toenemen**. Voor gemeentelijke vervangingsinvesteringen is de ruw geschatte behoefte 2 miljard euro in die periode, waarvoor een stijging met 140 miljoen euro per jaar nodig zou zijn.

Voor de bovengemeentelijke infrastructuur bedragen de investeringsbehoeftes ongeveer 300 miljoen euro per jaar voor renovatie en 200 miljoen euro voor optimalisatie. Daar bovenop is 1,4 miljard euro nodig voor de verdere uitbouw (periode 2022 – 2027) en nog eens 230 miljoen euro om de zeer zorgwekkende stoffen beter uit het afvalwater te zuiveren (periode 2025 – 2035). Een stijging van het investeringsniveau met 240 miljoen euro per jaar is nodig om al deze behoefte te realiseren.

4 - De verantwoordelijkheden zijn verdeeld

Het rioolstelsel dient te functioneren als één geheel, maar het beheer ervan is verdeeld tussen **Aquafin** en de 93 gemeentelijke **rioolbeheerders**. Daar is dus afstemming nodig.

Decretaal ligt de verantwoordelijkheid voor de bovengemeentelijke saneringsverplichting bij het Vlaams gewest. De verantwoordelijkheid voor de gemeentelijke saneringsverplichting ligt bij de **gemeente** of een door haar aangestelde entiteit. De drinkwatermaatschappijen zijn belast met de sanering van het door hen geleverde water. De verantwoordelijkheid voor hemelwater is niet decretaal verankerd.

Boven de grond is de domeinbeheerder (doorgaans AWW of de gemeente) bevoegd voor de wegenis en het beheer van het openbaar domein.

In de praktijk dient dat allemaal gecoördineerd te geraken in **één project** dat op **één fysieke plaats** wordt uitgevoerd en dat doorgaans meerdere doelen dient (afvalwaterzuivering, hemelwateropvang, verkeersveiligheid, inrichting openbare ruimte, ...).

De gemeente heeft in de meeste gevallen een sleutelrol, als vergunningverlener en als beheerder van het openbaar domein. We merken echter dat de draagkracht van veel gemeenten op limieten botst: zowel de financiële mogelijkheden als de personeelscapaciteit zijn vaak gehoorde knelpunten.

5 - De complexiteit van procedures blijft toenemen

Vergunningsprocedures worden alsmaar complexer door een toename van de regelgeving.

Ook de procedures om subsidies te bekomen zijn complex en niet op elkaar afgestemd (bv. rioleringsubsidies, subsidies voor fietspaden, ...).

³ Deze cijfers zijn afkomstig uit de inschatting van de CIW-werkgroep financiering, dd. juni 2023.

Naar een hernieuwde focus op het waterkwaliteitsbeleid met een sterkere Europese insteek

De afgelopen jaren is er in Vlaanderen binnen het omgevingsbeleid een focus gelegd op het biodiversiteitsbeleid (bossen en natte natuur), het waterkwantiteitsbeleid (de Blue Deal) en de gevaarlijke stoffen (PFAS). Die inhaalbeweging was en is noodzakelijk, maar ondertussen vlakke de verbetering van de waterkwaliteit af⁴, net als de zuiveringsgraad⁵.

VLARIO pleit dan ook voor een hernieuwde focus van het beleid op het verbeteren van de waterkwaliteit, omdat proper water een essentiële randvoorwaarde is voor de verdere duurzame ontwikkeling van Vlaanderen.

Het Vlaamse beleid zou daarbij sterkere linken moeten leggen met het beleid op Europees niveau. Zo is er nood aan meer focus op de realisatie van de doelen die binnen de EU zijn afgesproken, onder andere in de Kaderrichtlijn Water. Tegelijk dient Vlaanderen zich actiever op te stellen in de voorbereiding van het EU-beleid, zoals in de herziening van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater. VLARIO houdt zelf de vinger aan de Europese pols via haar koepelorganisatie [EWA](#).

1 - Responsabiliseer de gemeenten en hun rioolbeheerders⁶

Door de opmaak van de reductiedoelstellingen is een belangrijke stap gezet in het beleid: het is nu duidelijk voor alle betrokkenen wat er concreet verwacht wordt over bijkomende investeringen. De nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Aquafin beoogt een sterkere responsabilisering van het bedrijf en bouwt verder op die doelstellingen. De resultaten op het terrein zullen de komende legislatuur duidelijker worden. Wat er echter nog steeds ontbreekt, is een **responsabilisering van de gemeenten en hun rioolbeheerders**, die ervoor zorgt dat deze doelstellingen ook daadwerkelijk worden bereikt.

De reductiedoelstellingen zijn al door vertaald naar concrete projecten. De impact op de planning en de financiering per gemeente en/of per rioolbeheerder is dus **gekend**. De volgende stap is de haalbaarheid daarvan verzekeren. De financiële haalbaarheid kan beoordeeld worden volgens methodieken die eerder zijn ontwikkeld⁷, de praktische haalbaarheid (bv. impact op mobiliteit en beschikbare

capaciteit bij de betrokken actoren), kan enkel ad-hoc bekeken worden. Eventuele problemen daarbij dienen te worden opgelost zodat er een **concreet afsprakenkader** kan worden vastgelegd tussen de Vlaamse overheid en de gemeente/hun rioolbeheerders, met als **looptijd de volledige gemeentelijke meerjarenplanning** dat de uitvoering van de projecten en dus ook de financiering ervan verzekert.

Het proces moet worden opgevolgd door een **jaarlijkse rapportering** van het doelbereik van de reductiedoelstellingen, samen met een planning voor de projecten die nog nodig zijn (rioolbeheerders en Aquafin).

Daarnaast is er nood aan een sterkere **financiële transparantie** (door een uniformisering van de rapportering en een versterking van het toezicht). Tenslotte moet er een instrument gevonden worden dat garandeert dat de Vlaamse Regering kan **ingrijpen** indien de rioolbeheerders onvoldoende vooruitgang boeken, waardoor de Europese engagementen in het gedrang zouden komen.

Wat biedt VLARIO?

De responsabilisering zelf is een zaak van de overheden. VLARIO kan bijdragen door als kennisplatform/forum nieuwe initiatieven en oplossingen te delen die bijdragen tot meer efficiëntie en een sneller doelbereik.

4 <https://www.vmm.be/water/kwaliteit-waterlopen/hoe-evolueert-de-toestand-van-de-waterlopen-in-vlaanderen>

5 <https://www.vmm.be/water/riolering/zuiveringsgraad>

6 Op het moment van schrijven van deze tekst zijn politieke gesprekken lopende in uitvoering van de conceptnota "grote stroomversnelling". Het eindresultaat is echter nog niet gekend. Hoe dan ook zal hier ook aan gewerkt moeten worden door de volgende regering.

7 Zie bv. <https://www.vmm.be/publicaties/kosten-voor-riolering-een-blik-vooruit>

2 - Maak de financiering sluitend

De discussies over responsabilisering zijn gekoppeld aan de financiering. Vandaag zijn er onvoldoende middelen om de reductiedoelstellingen te realiseren, waardoor het niet mogelijk is voor de uitvoerende actoren om er de volle verantwoordelijkheid voor te nemen. Daarenboven is meer geld nodig voor het beheer van het bestaande (en verouderende) stelsel én zijn er bijkomende inspanningen nodig voor het hemelwaterbeheer, gezien het stijgende risico op lokale overstromingen.

Om de financiering sluitend te maken zijn er in essentie vier mogelijke bronnen:

💧 **Bijdragen via de waterfactuur.** Onderzoek heeft aangetoond dat de saneringsbijdragen kunnen stijgen, mits de nodige aanpassingen van de bestaande sociale correcties⁸. Randvoorwaarde is dat de transparantie over de goede besteding ervan ook toeneemt, bij voorbeeld door het invoeren van prijsregulering, zoals aangekondigd in de [derde waterbeleidsnota](#). Solidarisering en een efficiëntere (pré)financiering kunnen zorgen voor een sneller doelbereik⁹.

💧 **Een bijdrage voor het beheer van hemelwater** binnen of buiten de waterfactuur kan overwogen worden in toepassing van het beginsel dat de veroorzaker betaalt.

💧 **Vlaamse middelen:** het Vlaams Gewest voorziet via verschillende kanalen subsidies voor gemeenten. Daarbij zijn er drie inhoudelijke verbeterpunten:

- Integratie: kunnen er stappen gezet worden naar één systeem voor infrastructuursubsidies?
- Flexibiliteit: een koppeling aan doelstellingen, eerder dan financiering voor projecten, zou de uitvoering kunnen versnellen.
- Bijsturing van de verdeling van de middelen in functie van de klimaatdoelstellingen (mitigatie, vasthouden van hemelwater, ...).

💧 **Gemeentelijke middelen** zijn minstens nodig voor de investeringen in het openbaar domein en de regenwater infrastructuur die gekoppeld zijn aan de rioleringsprojecten. Een stijging van de rioleringsinvesteringen gaat dus gepaard met een bijkomende financiële inspanning die van de gemeenten nodig is. De financiële draagkracht van de gemeenten is sterk verschillend, maar staat gemiddeld genomen onder druk. De algemene financiële capaciteit van gemeenten moet dus minstens op punt blijven en bij voorkeur versterkt worden. Er moeten oplossingen komen voor die gevallen waar de draagkracht ontoereikend is om de restfinanciering af te dekken van de projecten die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de reductiedoelen.

Op het moment van opmaak lopen er twee studietrajecten inzake financiering¹⁰. VLARIO wil niet vooruitlopen op de conclusies hiervan, maar wijst erop dat de volgende Vlaamse Regering **bij haar aantreden moet duidelijk maken hoe ze de financiering sluitend zal maken**. Verder uitstel ondergraaft de haalbaarheid van het traject dat in de stroomgebiedbeheerplannen is aangekondigd wat Vlaanderen dreigt kwetsbaar te maken voor juridische procedures op basis van de Kaderrichtlijn Water.

Wat biedt VLARIO?

VLARIO wil het debat over de financiering blijven voeden door studies (cfr. de studie over de [besteding van de gemeentelijke saneringsbijdrage](#)) en overleg (cfr. voorzitterschap van de CIW-werkgroep over de [infiltratiebonus](#)).

⁸ In vergelijking met onze buurlanden geeft BE relatief minder uit aan water zowel in % van het BBP als per capita. Zie OESO (2020), Financing Water Supply, Sanitation and Flood Protection – Challenges in EU Member States and Policy Options, OECD Studies on Water, OECD Publishing, Paris figuur 2.6 p. 50. Zie ook het Achtergrondrapport disproportionaliteitsanalyse voor de 3de generatie stroomgebiedbeheerplannen in Vlaanderen.

⁹ <https://www.vmm.be/publicaties/kosten-voor-riolering-een-blik-vooruit>

¹⁰ Op het moment van schrijven van deze tekst loopt er een traject bij de CIW over de financiering van het gehele waterbeheer, én is er een uitgaven-toetsing lopende over de vraag over de inzet van de Vlaamse middelen.

3 - Maak het waterbeleid klimaatbestendig

Ondanks alle geleverde inspanningen is de weg naar proper water nog lang. Alle sectoren (landbouw, industrie en huishoudens) moeten daarom de komende jaren hun verantwoordelijkheid opnemen en hun aandeel in de vervuiling terugdringen, zoals aangegeven in de stroomgebiedbeheerplannen.

Voor de waterzuiveringssector is ondertussen zeer concreet wie wat moet doen: zowel voor Aquafin als de rioolbeheerders is tot in detail opgelijst welke projecten prioritair zijn. Om de voorziene tempoversnelling te realiseren, moet echter ook de financiering geregeld worden, én moeten de procedures aangepast worden.

Wat biedt VLARIO?

VLARIO heeft samen met Embuild Vlaanderen en het Departement Omgeving het groenblauwpeil ontwikkeld. Dit kan verder uitgebouwd worden om aan de toekomstige uitdagingen te voldoen.

Veranker het engagement voor klimaat bij Aquafin en de rioolbeheerders

De aansturing van de waterzuiveringssector in Vlaanderen gebeurt door de overheden. Het formuleren van expliciete klimaatdoelstellingen voor de opdrachtgevers (Aquafin en rioolbeheerders) is dan ook een cruciale stap. Daarbij is belangrijk dat ook de indirecte uitstoot door de bouwactiviteiten of de uitstoot uit het stelsel worden meegenomen.

Wat biedt VLARIO?

VLARIO heeft samen met haar leden aannemers, rioolbeheerders en producenten een protocol ontwikkeld om deze uitstoot te kwantificeren. Een volgende stap is dit op te nemen in de bestekken. Hier wil en kan VLARIO voorstellen voor aanleveren.

Integreer klimaatdoelen in de planning en projectuitvoering

De huidige planningsinstrumenten (zoneringsplannen en GUP's) zijn verouderd. Ze houden te weinig rekening met de technische evoluties én met de impact van de voorgestelde projecten op andere domeinen in het beleid, zoals materialengebruik of klimaatmitigatie. Deze plannen moeten dan ook herzien worden, waarbij veel sterker moet ingezet worden op de daadwerkelijke afkoppeling van hemelwater. Ze moeten ook inspelen op de kansen die nieuwe concepten en technieken bieden, bij voorbeeld decentrale zuivering, en tenslotte moeten ze in hun afwegingen rekening houden met de impact van de verschillende opties op klimaat en andere milieucomponenten. De realisatie van de toolbox decentrale zuivering is een belangrijke eerste stap. In het licht van de nieuwe vereisten die de implementatie van de ERSa meebrengt wordt het hele plannings- en rapporteringsinstrumentarium best bijgestuurd.

Wat biedt VLARIO?

Het afgelopen jaar is binnen VLARIO hard gewerkt aan een tool om de milieu-impact van een infrastructuurproject te kunnen inschatten, aansluitend bij de gekende TOTEM-tool voor gebouwen. Deze “infra-TOTEM” moet verder uitgewerkt worden én moet vooral zijn weg vinden naar de bestekken van de opdrachtgevers zodat de studiebureaus en aannemers ermee aan de slag kunnen.

Werk het (hemel)waterbeleid uit in lijn met de aanbevelingen uit het rapport “Weerbaar Waterland”

VLARIO vraagt dat de volgende Vlaamse Regering invulling geeft aan de aanbevelingen van het experten rapport “Weerbaar Waterland”. Een eerste stap is het definiëren (decretaal) van de verantwoordelijkheden voor het hemelwaterbeheer – voor VLARIO is het logisch dat die bij de gemeenten wordt gelegd. Verder is er nood aan concrete, heldere doelstellingen die verduidelijken wat er moet gebeuren om ons voldoende te wapenen tegen zowel de toenemende droogte als wateroverlast, rekening houdend met de klimaatevolutie. Bij de realisatie moet de focus liggen op bovenstrooms afstromend regenwater vasthouden en vertragen. De huidige hemelwater- en droogteplannen zijn daarbij een eerste stap maar moeten verder doorgroeien en leiden tot een gebiedsgerichte aanpak die nauw moet aansluiten bij het ruimtelijke beleid, en doorwerken op zowel privaat als publiek domein.

Wat is er minimaal nodig om ons voldoende te wapenen tegen de klimaatwijziging?

Berekeningen van prof. Patrick Willems, KU Leuven en voorzitter van VLARIO, geven aan dat voor heel Vlaanderen in grootteorde ca. 10% van het regenwater dat op dit ogenblik tijdens natte periodes naar de zee loopt, extra zou moeten vastgehouden worden om ons voldoende te wapenen tegen de gevolgen van de klimaatwijziging. Bij een verder wijzigend klimaat zal dat meer zijn. Bij een hoog-impact klimaatscenario zou dat cijfer van 10% kunnen oplopen tot ca. 20%.

Deze berekeningen zijn gebaseerd op de waterbalans van Vlaanderen en grenswaarden voor watertekorten. Op dit ogenblik loopt afgerond 60% van al het zoetwater dat Vlaanderen ontvangt via neerslag en instromend water van waterlopen, na aftrek van de verdamping, en wat niet nodig is voor het natuurlijk functioneren van het waterlopendsysteem, de ecologisch minimale debieten, de uitgaande scheepvaart en internationale verdragen, “verloren” naar zee.

Hoe kunnen we 10 tot 20% extra water vasthouden? Dat dient te gebeuren via een groot aantal maatregelen die elk voor een deel aan dat totale % kunnen bijdragen. Hieronder worden enkele voorbeelden gegeven met de te behalen winsten:

Stel dat 50% van het regenwater dat momenteel naar de riolering loopt geïnfiltreerd zou worden.

ca. 150 à 200 miljoen m³/jaar is
ca. 4% winst t.o.v. 60%
“verlies” naar zee

Stel dat elke burger (privétuinen) 50% van zijn regenwater dat momenteel naar de riolering loopt (via verharding of overloop regenwaterput) in eigen tuin zou infiltreren.

ca. 100 miljoen m³/jaar is
ca. 2% winst

Stel dat elke burger voor alle toepassingen waar regenwater voor gebruikt kan worden, dat ook zou doen.

ca. 100 miljoen m³/jaar is
ca. 2% winst

Stel dat we alle drainage vanuit landbouwgronden naar waterlopen voor 20% kunnen verminderen.

min. 2% winst,
waarschijnlijk meer

Stel dat alle bedrijven 50% van het oppervlakte-, grond- en leidingwater vervangen door hergebruik.

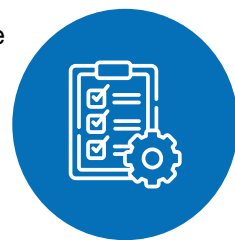
ca. 100 miljoen m³/jaar is
ca. 2% winst

Deze lijst is ver van volledig, maar ze geeft een beeld van de effectiviteit van enkele van de mogelijke maatregelen. Het overzicht maakt meteen duidelijk dat één of enkele van deze maatregelen niet zullen volstaan. Het zijn een groot aantal van dergelijke maatregelen samen die Vlaanderen voldoende weerbaar zullen maken tegen de gevolgen van de klimaatwijziging. In het advies "Weerbaar Waterland" werd geadviseerd om dergelijke doelen gebiedsspecifiek op te maken en daar actieprogramma's aan te koppelen, dus doelgericht en met resultaatverbintenis. Anders blijft het blind varen.

4 - Pas de procedures aan

Om de doorlooptijden te versnellen zijn er aanpassingen nodig aan verschillende procedures. Voor de financiering en subsidies.

De huidige doorlooptijd voor projecten is gemiddeld 8 jaar, net zo lang als 5 jaar geleden. De gedane inspanningen worden tenietgedaan door nieuwe regelgeving, procedures en verschillende interpretaties. Het huidige regelgevend kader moet aangepast worden, wil men meer vooruitgang boeken. De belangrijkste werven zijn:

Naar een geïntegreerde infrastructuurplanning

In voorgaande paragrafen is gewezen op de noodzaak om sluitende afspraken te maken tussen Vlaanderen en de gemeenten over de rioleringsprojecten voor de looptijd van het gemeentelijk meerjarenplan. Het is duidelijk dat ook AWV een cruciale speler is in deze. Concreet moet zich dat vertalen in een geïntegreerde infrastructuurplanning per gemeente.

Naar een meer geïntegreerde financiering

Projecten hebben bijna altijd meerdere financieringsbronnen: rioleringssubsidies en subsidie-initiatieven, saneringsbijdragen, investeringsprogramma Aquafin, subsidies voor fietspaden, budgetten van de gemeente of AWV voor wegbeheer, diverse ad-hoc Vlaamse subsidie-initiatieven, ... Ook elke subsidieprocedure heeft een ander te volgen proces, net zoals de goedkeuringsflow van de budgetten van de betrokken projectpartners.

Betere afstemming bij concrete projecten

Projecten hebben doorgaans meerdere doelstellingen: verkeer(sveiligheid), water(zuivering), kwaliteit openbare ruimte, ... Er dient meer ingezet te worden op duidelijke doelen en afspraken in het voortraject om dan sneller te kunnen doorsteken van voorontwerp naar realisatie.

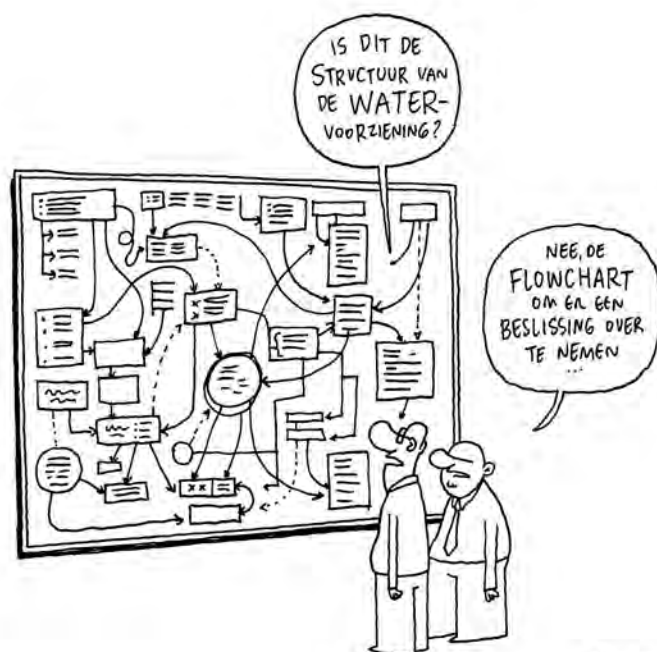
Omgevingsvergunning

De huidige procedures voor wegen- en rioleringsdossiers worden ervaren als onnodig complex en soms onduidelijk. Bovendien zit er te veel variatie in de behandeling van dossiers. Er is dus nood aan stroomlijning en overleg.

Wat biedt VLARIO?

In de diverse VLARIO-werkgroepen staan professionals uit de praktijk klaar om mee te werken aan een pragmatisch en resultaatgericht projectmanagement rekening houdend met hogervermelde ambities. Nieuwe initiatieven op vlak van wetgeving en/of sturende subsidies worden best participatief voorbereid en hiervoor biedt VLARIO graag het forum.

LECMM

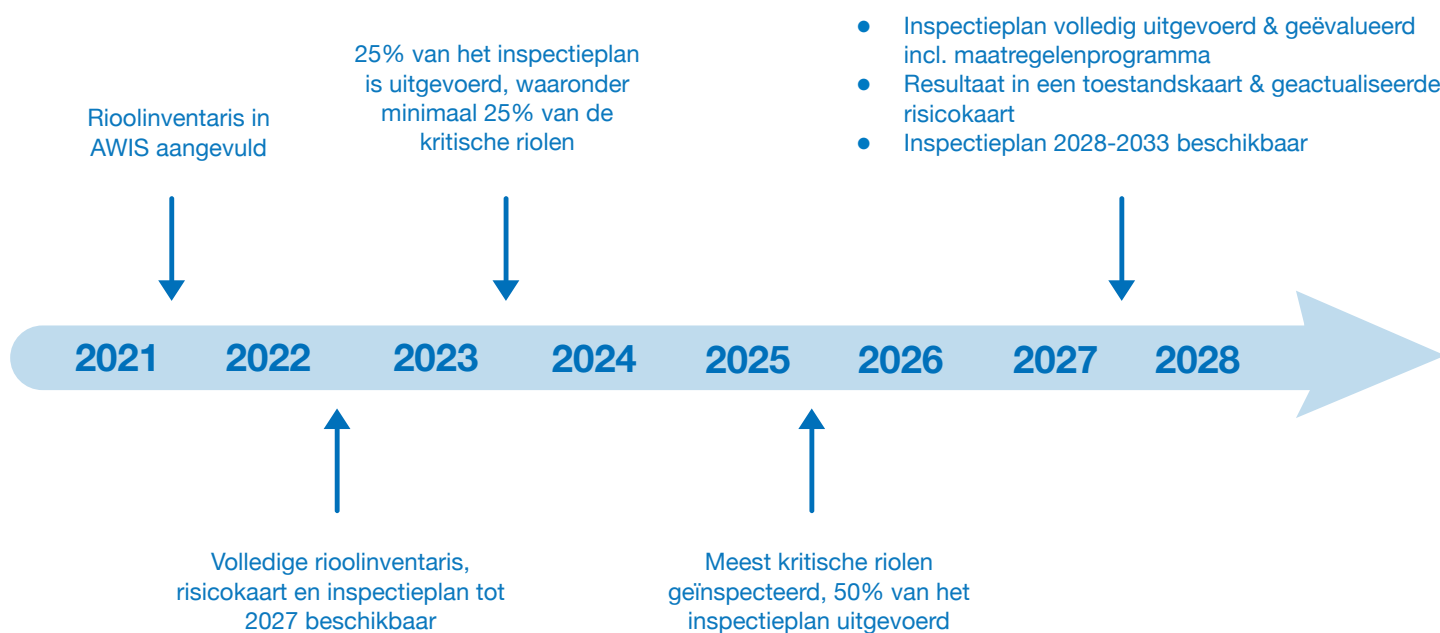
5 - Verder inzetten op effectief beheer en onderhoud

De afgelopen legislatuur is begonnen met de systematische aanpak van het beheer van het bestaande stelsel, het [asset management](#). Het **maatschappelijke belang** van deze aanpak kan voor VLARIO niet genoeg benadrukt worden: het goed beheren en tijdig onderhouden van het bestaand stelsel is immers cruciaal om onnodige en onverwachte kosten en (ecologische) schade te vermijden.

Het is dan ook belangrijk dat de voorziene timing van de **inspecties** en **risico-inschattingen** gerespecteerd wordt. Als volgende stap vraagt VLARIO om een instrument te ontwikkelen (naar analogie met de reductiedoelstellingen), dat het mogelijk maakt om de nodige maatregelen **structureel op te nemen in de (financiële) planning** van de rioolbeheerders.

Wat biedt VLARIO?

VLARIO kan en wil een coördinerende rol opnemen in de ontwikkeling van dit instrument.

6 - Maak een geïntegreerd onderzoeksprogramma

De bijkomende uitdagingen die de klimaatverandering veroorzaakt noodzaken meer innovatie én een snellere opname van innovaties door de markt. VLARIO schaart zich ook op dit punt achter de aanbeveling uit het experten rapport “Weerbaar Waterland” om een **Vlaams Kennis- en Innovatieprogramma** op te stellen voor **waterzekerheid**.

VLARIO kan daarbij bijdragen aan de werven “Sponslandschappen” en “Steden & Dorpen”.

Daarnaast zijn er aanzienlijke inspanningen nodig om de **broeikasgasemissies** van de sector te reduceren. Daarbinnen zijn twee grote thema's belangrijk. Vooreerst is er meer onderzoek nodig naar het terugdringen van de emissies door **biogene processen** in septische putten, rioolstelsels en RWZI's. Daarnaast moet er ook de **bouw van de infrastructuur** koolstofneutraal worden in de komende decennia.

VLARIO vraagt daarbij om een bijsturing van de besteding van de middelen die op verschillende plaatsen voorzien zijn en is bereid daartoe een coördinerende rol op te nemen.